

Stortingets Energi og miljøkomité

Oslo, 20.10.2015

Høringsinnspill fra Abelia: Prop.1S 2015-2016: Statsbudsjettet.

Abelia viser til anmodning om høring til energi og miljøkomiteen sendt 08. oktober 2015, og vedlegger her vårt skriftlige innspill. Abelia er NHOs landsforening for kunnskaps- og teknologibedrifter. Abelias visjon er: Drivkraft for kunnskapssamfunnet. Abelia har mer enn 1.700 medlemsbedrifter med til sammen ca. 45.000 årsverk.

Abelias forslag for videre vekst og velferd.

Abelia deler regjeringens ambisjon om et kunnskapsbasert Norge. Våre budsjettinnspill er bidrag til realiseringen av denne ambisjonen. Etter vårt syn er en fortsatt satsing på anvendt forskning, innovasjon, kommersialisering og teknologi avgjørende for norsk omstillingsevne, produktivitet og verdiskaping. Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2016 er historisk godt i sin satsing på kunnskap, det er meget bra at man allerede i 2016 når målet om at 1% av BNP brukes til offentlig finansiert forskning.

Abelia stiller imidlertid spørsmåltegn om Norge har råd til over slike ekspansive budsjetter over tid, og vi mener budsjettforslaget først og fremst adresserer Norges kortsiktige utfordringer. Dette budsjettet er det første i nyere tid som ikke har penger å legge inn i oljefondet. Med fallende oljepris og en offentlig sektor som har fortsatt å vokse de siste årene, er norsk økonomi mer sårbar enn på svært lenge.

Klimaforskning.

Ved fremleggelsen av forslag til statsbudsjett fikk regjeringen kritikk fra flere hold for å satse for lite på klima og miljø. For selv om satsningen på kunnskap generelt er god, er Abelia skuffet over manglende satsing på klimaforskning. Klima, miljø og miljøvennlig energi er en av fem tematiske prioriteringer i Langtidsplan for forskning. Mens det er gitt en økning til FME-ordningen (Forskningssenter for miljøvennlig energi) og miljøteknologi, er det ikke funnet plass til forskning for omstilling til lavutslippssamfunnet eller til samfunnets klimatilpasning. For eksempel har Norge gode forutsetninger for å omstille til lavutslippsløsninger innenfor transportsektoren, eller til klimavennlige bolig-, energi- og transportløsninger i byer og tettsteder, men det krever ny kunnskap.

Konkretisering av Langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

For første gang utgjør forskning og utdanning over én prosent (1,01) av bruttonasjonalprodukt (BNP), med en realvekst på 1,3 milliarder kroner, som tilsvarer 4,1 prosent. Abelia og Forskningsinstituttene fellesarena (FFA) har fått gjennomslag for en konkretisering av tiltakene i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, samt at det offentlige skal ta en større andel av målet om tre prosent av BNP til forskning.

Allikevel har Klima- og miljødepartementet en samlet budsjettnedgang for forskning, og følger ikke opp Langtidsplanens prioriteringer innen klima og miljø. Totalt er bildet at både næringsrettet forskning og forskningsinfrastruktur er styrket, mens forskning rettet mot offentlig sektor ikke er styrket. Abelia hadde ønsket at det var en større satsing på innovative offentlige anskaffelser, og at forslag til budsjett skulle vært tydeligere på Langtidsplanens satsing på forskning for å løse de store samfunnsutfordringene innen klima.

Norge styrer mot kritisk kompetansemangel innen IKT.

Abelia har i flere år etterlyst en prioritering av kompetanse innen IKT, fordi vi vet at teknologi muliggjør nødvendig innovasjon og fornying på alle samfunnsområder. Mangelen på folk med solide teknologikunnskaper truer derfor utviklingen av en bærekraftig og sterk norsk IKT-næring, men ringvirkningene er større: Mangel på IKT-kompetanse vil ramme norske kommuner, fylkeskommuner, statlig sektor, næringslivet og utdanningssystemet. Teknologi vil være en særdeles viktig driver i det grønne skiftet, og skal Norge gjøre den

grønne omstillingen må kompetansen for dette prioriteres. Vi ber derfor stortinget prioritere en økning i antall studieplasser innenfor informatikk ved de sentrale universitetene med minst 25 prosent i 2016.

Grønne datasentre/reduisert el-avgift.

I forslag til statsbudsjett går regjeringen inn for å redusere elavgiften for store datasentre fra 12-13 øre per kilowattime til 0,48 øre per kilowattime. Dette skal gjelde for datasentre som har et uttak på mer enn fem megawatt per år. Dette er et viktig tiltak som vil kunne øke konkurransevilkårene mot utlandet. Samtidig må det sikres at reduksjonen også gjelder prosessering av kraft, ikke bare lagring.

Abelia ber Stortinget holde på regjeringens prioriteringer på følgende tiltak i statsbudsjettet for 2016:

- Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging (Klimateknologifondet) skal heves årlig med 4,25 milliarder kroner i perioden 2014-2016, og neste år vil fondet øke til 62,75 milliarder kroner. Økte bevilgninger skal stimulere til miljøvennlig energiomlegging og medvirke til utvikling av energi- og klimateknologi i Norge.
- Innovasjon Norges miljøteknologiordning får en økt bevilgning på 134,5 millioner kroner, og regjeringen vil innføre grønne avskrivninger for vindkraft.
- Bevilgningene til miljøovervåking opprettholdes slik at lange tidsserier videreføres.
- Reduksjon i elavgiften for store datasentre fra 12-13 øre per kilowattime til 0,48 øre per kilowattime. Dette skal gjelde for datasentre som har et uttak på mer enn fem megawatt per år. Dette er et viktig tiltak som vil kunne øke konkurransevilkårene mot utlandet. Samtidig må det sikres at reduksjonen også gjelder prosessering av kraft, ikke bare lagring.

Abelia ber Stortinget prioritere følgende tiltak for statsbudsjettet i 2016:

- En styrkning på klimaforskning med 200 mill. i 2016, ved å øke bevilgningene til Forskningsrådet. Økningen må følges opp til 1 mrd. kroner over de følgende 4 årene.
- Økningen må innrettes mot naturvitenskapelig, teknologisk, samfunnsvitenskapelig og tverrfaglig forskning med søken om hvordan klimatilpasningstiltak og utslippsreduksjoner kan gjennomføres på en effektiv måte lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt – og innen både offentlig forvaltning og privat virksomhet.
- Forskningsmidlene må fordeles gjennom Forskningsrådet for å sikre at de bidrar til innovasjon, omstilling og fornying på en ressurseffektiv måte og som gir størst mulig samfunnsnytte, for eksempel til forskningsprogrammene Klimaforsk, EnergiX.
- En økning i antall studieplasser innenfor informatikk ved de sentrale universitetene med minst 25 prosent i 2016.

Abelia vil avslutte med å takke for muligheten til å komme med innspill til statsbudsjettet, og ønsker komiteen lykke til i det videre budsjettarbeidet.

Med vennlig hilsen,

Håkon Haugli
Administrerende direktør Abelia